

Birtist á Pressan.is, 23. ágúst 2010.

Af hverju er LÍÚ á móti tilboðsleiðinni?

Jón Steinsson

Forsvarsmenn útgerðarmanna hafa tekið mjög harða afstöðu gegn „tilboðsleiðinni“ í sjávarútvegi. Að þeirra mati er „samningaleiðin“ mun fýsilegri. Ástæðan fyrir þessu er sáraeinföld. Forsvarsmenn LÍÚ gera sér grein fyrir því að það er miklu líklegra að þeim takist að halda auðlindagjaldinu niðri ef samningaleiðin er farin.

Ef tilboðsleiðin er farin þarf útgerðin að bjóða í aflaheimildir á hverju ári. Með tilboðum sínum neyðist útgerðin til þess að veita raunsannar upplýsingar um greiðslugetu sína. Og þá er mun erfiðara fyrir útgerðina að halda því fram að hún hafi ekki bolmagn til þess að greiða það auðlindagjald sem henni er gert að greiða. Þá kemur einfaldlega í ljós á tilboðsmarkaðinum nákvæmlega hvað útgerðin hefur bolmagn til þess að greiða og hún greiðir hvorki minna né meira en hún hefur bolmagn til þess að greiða.

Ef hins vegar samningaleiðin er farin þarf ríkið að semja við útgerðina um auðlindagjald. Á hvaða upplýsingum á ríkið að byggja samningagerð sína? Mati nokkurra sérfræðinga?!? LÍÚ mun ráða til sín sína eigin sérfræðinga (án efa mun fleiri á mun hærrí launum) og setja fram flókna útreikninga þess efnis að útgerðin hafi ekki bolmagn til þess að greiða nema málamyndagjald.

LÍÚ gerir sér grein fyrir því að slíkur málflutningur er mun auðveldari ef enginn tilboðsmarkaður er til staðar þar sem raunveruleg greiðslugeta útgerðarinnar kemur í ljós. Þess vegna gera LÍÚ menn allt sem þeir geta til þess að koma í veg fyrir að markaðslausn verði notuð til þess að ákvarða auðlindagjaldið. Þeir vita að þeir standa betur að vígi ef þeir þurfa ekki að sýna spilin en geta þess í stað gert samninga við stjórnvöld sem oftast nær eru þeim afar hliðholl.

Ég hef búið til tvær glærukyningar um tilboðsleiðina fyrir þá sem vilja kynna sér frekar út á hvað hún gengur og þá kosti sem hún hefur fram yfir samningaleiðina.

Fyrst er kynning á útfærslu á tilboðsleiðinni þar sem um framlengjanlega eins árs leigu er að ræða og framsal á leigðum aflahlutdeildum er óheimilt (útgerðir geta hins vegar ákveðið að framlengja ekki leigusamninga sína):

[\(Leigu\)tilboðsleiðin](#)

Í hinni kynningunni fjalla ég um grunngerð tilboðsleiðarinnar:

[Tilboðsleiðin](#)